

Miltä uusi asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia näyttää?

Vuosille 2022-2026 valmisteltavan asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian valmistuminen on loppusuoralla. Strategiatyöhön on osallistunut ennätysjoukko asiantuntijoita, johtoa, asiakkaiden ja potilaiden edustajia sekä poliittisia päättäjiä. Uusi strategia linjaa kunnianhimoisesti Suomen visioksi olla asiakas- ja potilasturvallisuuden mallimaa vuonna 2026.

Teksti: Petja Orre,

terveydenhuollon erikoislääkäri, Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen hankejohtaja uuden strategian valmistelussa

Edellinen strategiakausi lähestyy loppuaan ja uuden asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian valmistelu etenee kiivaana kohti maalia. Tällä kertaa aikomus on julkaista samanaikaisesti sekä varsinainen strategia että sen toimeenpanosuunnitelma. Näin käytettävissä oleva viisivuotiskausi saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä turvallisuustyön edistämiseen.

Viime keväänä valmisteluvaihe alkoi asiakas- ja potilasturvallisuuden ammattilaisille, sote-johdolle ja sosiaali- ja terveysministeriön alaisille laitoksille suunnatulla kyselyllä kuluneesta strategiakaudesta ja sen toteutumisesta.

Vastauksista kuului läpi, ettei läheskään kaikkia strategiakaudelle asetettuja tavoitteita ollut saavutettu. Samaan kiinnitti huomiota myös Valtiontalouden tarkastusvirasto kesällä julkaisemassaan raportissa. Uutta strategiaa ja toimeenpanosuunnitelmaa laadittaessa onkin kiinnitetty erityistä huomiota strategian keskeisten toimijoiden kuulemiseen ja sitouttamiseen.

Loppukevään ja alkusyksyn aikana järjestetyn kahdeksanosaisen työpajasarjan jälkeen valmistelu on siirtynyt STM:n nimeämille ohjausryhmälle ja työryhmälle.

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen rooli strategian edistymisen kannalta on ollut keskeinen, ja etenkin johtaja **Tuija Ikonen** ja eristyisasiantuntija **Tarja Pajunen** ovat kiivastahtisessa rytmissä saaneet eri toimijoita tarkentamaan näkemyksiään uudesta strategiasta.

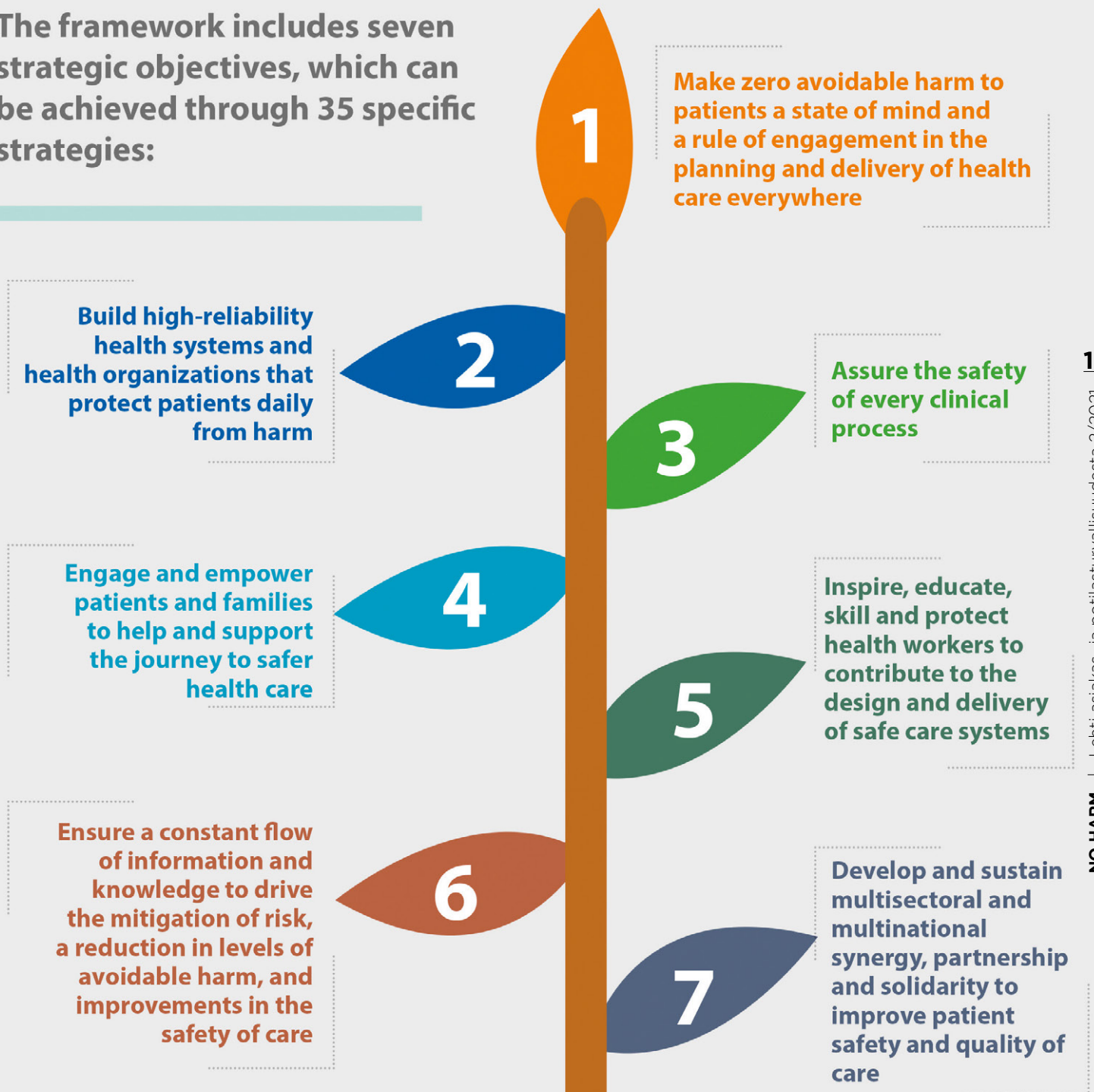
Kunnianhimoa ja selkeyttä

Alusta alkaen on ollut selvää, että strategian tulee olla helppolukuinen ja suunnattu ammattilaisten lisäksi myös päättäjille ja asukkaille. Turvallisuustyö ei tapahdu ammattilaisten kesken arkitodellisuudesta irrallisessa tyhjiössä, vaan tiiviissä vuorovaikutuksessa koko järjestelmän ja palveluiden käyttäjien kanssa.

Dokumentti toivottavasti siis tarjoaa jokaiselle jotakin – helposti omaksuttavien strategisten kär-

Uuden asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian visio, missio ja strategiset onnistumisen mittarit on johdettu WHO:n ohjelmasta.

The framework includes seven strategic objectives, which can be achieved through 35 specific strategies:

Kuva: Global Patient Safety Action Plan 2021-2030, sivu 13 <https://www.who.int/publications/i/item/9789240032705>

"Turvallisuustyö ei tapahdu ammattilaisten kesken arkitodellisuudesta irrallisessa tyhjiössä, vaan tiiviissä vuorovaikutuksessa koko järjestelmän ja palveluiden käyttäjien kanssa."

Petja Orre

Tehtävä strategiaprosessissa:

Strategian kokoava kirjoittaja

Koulutus:

LL, terveydenhuollon erikoislääkäri

Työkokemus:

Perusterveydenhuollon johtotehtäviä mm. Terveystalon julkisten palveluiden ylilääkäri, Keravan kaupungin johtava ylilääkäri

Muu toiminta:

Lääkärilehden verkkokolumnisti, Nuori Lääkäri -lehden päätoimittaja 2014–2016

kien takaa löytyvät kunnianhimoiset tavoitteet. Niiden toteutumista varmistamaan on laadittu tiivis toimeenpanosuunnitelma, joka edellyttää laaja-alaista sitoutumista kaikilta sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimijoilta.

Sote-uudistuksen myötä syntyvien hyvinvointialueiden johtajilla ja päättäjillä on suuri rooli toimeenpanon onnistumisessa. Asiakkaiden, potilaiden ja heidän läheistensä roolia aitona kehittämisen kumppanina korostetaan aiempaa enemmän. Strategian toteutumisen kannalta kansalaisille ja ammattilaisille suunnattu viestintä tulee olemaan ensiarvoisen tärkeää ja vuoden 2022 suunnitellun julkistamistilaisuuden yhteyteen pohditaan jo jalkautumista tukevaa kampanjaa.

Strategiasta arjen työkaluksi

Strategiaprosessit kompastuvat usein siinä vaiheessa kun niiden pitäisi synnyttää toimintaa. Kansalisenä suosituksena se vielä leikkaa työpaikkojen omien strategioiden väliin.

Strategia näyttää suuntaa ja toimeenpanosuunnitelma esittää toimenpiteitä, jotka edistävät matkaa kohti päämäärää. Lopulta kuitenkin asiakas- ja potilasturvallisuus on jokaisen ammattilaisen tehtävä – ja strategia toivottavasti voi toimia selkänä silloin, kun turvallisuus uhkaa jäädä muiden tavoitteiden jalkoihin.

Uuden asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian tarkoitus on tukea jokaisen ammattilaisen työtä. Vahva ammatillinen osaaminen yhdessä ammattilaisten hyvinvoinnin sekä asiakkaiden ja potilaiden kanssa käytävän vuoropuhelun kanssa luo kestävän eettisen pohjan turvallisuustyölle. Mitä useammalle ammattilaiselle strategian kärjet ovat tuttuja, sitä varmemmin sen tavoitteet toteutuvat. Paljon on vielä työtä edessä, kun matka kohti visiota alkaa. ○